

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmikīyē ādikāvyaē bālakāṇḍē

॥ ṣaṭcatvāriṃśaḥ sargaḥ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ ṣaṭcatvāriṃśaḥ sargaḥ ॥

putravadhād duḥkhitāyā ditērindrahantrputraprāptikāmanayā
tapaḥ kartuṃ kaśyapatō'nujñāmādāya kuśaplavē
tapaḥkaraṇamindrēṇa tasyāḥ paricaraṇamaśaucadaśāyāṃ
tasyā garbhē praviśyēndrēṇa ditigarbhasya saptadhā bhēdanam

hatēṣu tēṣu putrēṣu
ditiḥ paramaduḥkhitā |
mārīcaṃ kaśyapaṃ nāma
bhartāramidamabravīt || 1.46.1 ||

hataputrāsmi bhagavaṃ -
stava putrairmahābalaiḥ |
śakrahantāramicchāmi
putraṃ dīrghatapōrjitam || 1.46.2 ||

sāhaṃ tapaścarīṣyāmi
garbhaṃ mē dātumarhasi |
īśvaraṃ śakrahantāraṃ
tvamanujñātumarhasi || 1.46.3 ||

tasyāstad vacanaṃ śrutvā
 mārīcaḥ kaśyapastadā |
 pratyuvāca mahātējā
 ditiṃ paramaduḥkhitām || 1.46.4 ||

ēvaṃ bhavatu bhadraṃ tē
 śucirbhava tapōdhanē |
 janayiṣyasi putraṃ tvaṃ
 śakrahantāramāhavē || 1.46.5 ||

pūrṇē varṣasahasrē tu
 śuciryadi bhaviṣyasi |
 putraṃ trailōkyahantāraṃ
 mattastvaṃ janayiṣyasi || 1.46.6 ||

ēvamuktvā mahātējāḥ
 pāṇinā sammamārja tām |
 tāmālabhya tataḥ svasti
 ityuktvā tapasē yayau || 1.46.7 ||

gatē tasmin naraśrēṣṭha
 ditiḥ paramaharṣitā |
 kuśaplavaṃ samāsādya
 tapastēpē sudāruṇam || 1.46.8 ||

tapastasyāṃ hi kurvatyāṃ
 paricaryāṃ cakāra ha |
 sahasrākṣō naraśrēṣṭha
 parayā guṇasampadā || 1.46.9 ||

agnim kuśān kāṣṭhamapaḥ
 phalaṃ mūlaṃ tathaiva ca |
 nyavēdayat sahasrākṣō
 yaccānyadapi kāṅkṣitam || 1.46.10 ||

gātrasaṃvāhanaiścaiva
 śramāpanayanaistathā |
 śakraḥ sarvēṣu kālēṣu
 ditim paricacāra ha || 1.46.11 ||

pūrṇē varṣasahasrē sā
 daśōnē raghunandana |
 ditih paramasaṃhrṣṭā
 sahasrākṣamathābravīt || 1.46.12 ||

tapaścarantyaḥ varṣāṇi
 daśa vīryavatāṃ vara |
 avaśiṣṭāni bhadraṃ tē
 bhrātaraṃ drakṣyasē tataḥ || 1.46.13 ||

yamaḥ tvatkr̥tē putra
 tamādhāsyē jayōtsukam |
 trailōkyavijayaṃ putra
 saha bhōkṣyasi vijvara || 1.46.14 ||

yācitēna suraśrēṣṭha
 pitrā tava mahātmanā |
 varō varṣasahasrāntē
 mama dattaḥ sutam prati || 1.46.15 ||

ityuktvā ca ditistatra

prāptē madhyaṃ dinēśvarē |

nidrayāpahṛtā dēvī

pādaḥ kṛtvātha śīrṣataḥ || 1.46.16 ||

drṣṭvā tāmaśuciṃ śakraḥ

pādayōḥ kṛtamūrdhajām |

śīraḥsthānē kṛtau pādaḥ

jahāsa ca mumōda ca || 1.46.17 ||

tasyāḥ śarīravivaraṃ

pravivēśa purandaraḥ |

garbhaṃ ca saptadhā rāma

cicchēda paramātmavān || 1.46.18 ||

bhidyamānastatō garbhō

vajrēṇa śataparvaṇā |

rurōda susvaraṃ rāma

tatō ditirabudhyata || 1.46.19 ||

mā rudō mā rudaścēti

garbhaṃ śakrō'bhyabhāṣata |

bibhēda ca mahātējā

rudantamapi vāsavaḥ || 1.46.20 ||

na hantavyaṃ na hantavya -

mityēva ditirabravīt |

niṣpapāta tataḥ śakrō

māturvacanagauravāt || 1.46.21 ||

prāñjalirvajrasahitō

ditim śakrō'bhyabhāṣata |

aśucirdēvi suptāsi

pādayōḥ kṛtamūrdhajā || 1.46.22 ||

tadantaramahaṃ labdhvā

śakrahantāramāhavē |

abhindaṃ saptadhā dēvi

tanmē tvam kṣantumarhasi || 1.46.23 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmikīyē ādikāvyē

bālakāṇḍē ṣaṭcatvāriṃśaḥ sargaḥ ||